

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA
I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Zagreb, srpanj 2011.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
	Programi financirani u 2010.	6
II.	REVIZIJA ZA 2010.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.	7
	Nalaz za 2010.	8
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/11-01/14

URBROJ: 613-02-01-11-6

Zagreb, 8. srpnja 2011.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI
ZA 2010.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2010.

Revizija je obavljena u razdoblju od 11. travnja do 8. srpnja 2011.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja i drugih pitanja hrvatskih ratnih vojnih invalida (dalje u tekstu: HRVI) iz Domovinskog rata i hrvatskih mirnodopskih vojnih invalida (dalje u tekstu: HMVI), razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, te obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga hrvatskog branitelja, osim onih poslova koji ulaze u djelokrug drugih ministarstava. Također, obavlja poslove koji se odnose na traženje zatočenih i nestalih, organizaciju ekshumacija masovnih i pojedinačnih grobnica na području Republike Hrvatske, prikuplja podatke o ekshumiranim žrtvama, te organizira identifikaciju ostataka žrtava. Također, potiče projekte u cilju poboljšanja kvalitete života osoba starije životne dobi, predlaže mjere za zadržavanje starijih i nemoćnih članova u krugu obitelji, potiče izvaninstitucionalne oblike skrbi o starijim i nemoćnim osobama i obavlja druge poslove skrbi o starijim osobama koji nisu u nadležnosti drugih tijela.

U nadležnosti Ministarstva su poslovi savjetovanja i prevencije koji se odnose na brak i smanjenje razvoda brakova, smanjenje pobačaja, međusobne odnose roditelja i djece, uzdržavanje, posvojenje, praćenje provedbe mjera obiteljske i populacijske politike, obavljanje stručnog i inspekcijskog nadzora nad radom obiteljskih centara i usklađivanje njihova djelovanja, nadzor i praćenje primjene propisa o doplatku za djecu, roditeljskim dopustima i naknadama, pomoći za opremu novorođenog djeteta, proučavanje i istraživanje suvremenih problema obitelji i mladeži, predlaganje unaprjeđenja i usklađivanja propisa iz svog djelokruga s odgovarajućim nacionalnim i međunarodnim dokumentima i drugim propisima, postupanje po preuzetim međunarodnim konvencijama o zaštiti interesa i prava djece, mladeži, obitelji i osoba s invaliditetom, te drugi poslovi koji su mu posebnim propisima stavljeni u nadležnost.

Za obavljanje navedenih poslova su ustrojene unutarnje ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Tajništvo Ministarstva, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, Uprava za pravne poslove, Uprava za stambeno zbrinjavanje, Uprava za obitelj, Uprava za međugeneracijsku solidarnost, Uprava za zatočene i nestale, Uprava za proračun i financije, te Samostalni odjel za unutarnju reviziju.

Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva iz ožujka 2008., za obavljanje poslova iz djelokruga rada Ministarstva su predviđena 333 zaposlenika. Koncem 2010. u Ministarstvu je bilo 236 zaposlenika.

Zakonski predstavnik Ministarstva je Tomislav Ivić, prof.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca stanja, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 4.119.268.700,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.068.184.386,00 kn, što je za 51.084.314,00 kn ili 1,2% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2010.

Redni broj	Prihodi i primici	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	4.055.745.200,00	3.996.945.330,00	98,6	98,3
2.	Prihodi od poreza od igara na sreću	33.523.500,00	36.933.106,00	110,2	0,9
3.	Prihodi od imovine	0,00	64.621,00	-	-
4.	Prihodi od prodaje imovine	0,00	35.000,00	-	-
5.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	30.000.000,00	34.206.329,00	114,0	0,8
Ukupno		4.119.268.700,00	4.068.184.386,00	98,8	100,0

Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti su ostvareni za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 3.995.302.075,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.643.255,00 kn.

Prihodi od poreza od igara na sreću u iznosu 36.933.106,00 kn su ostvareni na temelju odredbi Zakona o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (Narodne novine 83/02 i 149/02) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2010. godinu (Narodne novine 11/10). Uvećano za sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu 8.715.180,00 kn, za financiranje namjena određenih navedenom Uredbom bila su raspoloživa sredstva u iznosu 45.648.286,00 kn. Od navedenog iznosa je utrošeno 28.185.743,00 kn. Sredstva su utrošena za potpore programima usmjerenim djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s invaliditetom u iznosu 19.251.720,00 kn, potpore programima usmjerenim djeci i mladima u iznosu 5.070.023,00 kn, te za potpore udrugama branitelja koje se bave problemima i zadovoljavanjem potreba osoba s invaliditetom u iznosu 3.864.000,00 kn. Neutrošena sredstva u iznosu 17.462.543,00 kn su prenesena u 2011.

Primici od financijske imovine i zaduživanja se odnose na povrate glavnica stambenih kredita odobrenih u ranijim godinama za stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata. Od ukupno vraćenih sredstava, u državnu riznicu je uplaćeno 33.810.353,00 kn, a poslovnoj banci je plaćena naknada za usluge praćenja naplate kredita u iznosu 395.976,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci su planirani u iznosu 4.119.268.700,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.058.194.525,00 kn, što je za 61.074.175,00 kn ili 1,5% manje od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2010.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	27.283.892,00	25.291.991,00	92,7	0,6
2.	Materijalni rashodi	54.544.680,00	44.180.267,00	81,0	1,1
3.	Financijski rashodi	1.265.500,00	961.189,00	76,0	-
4.	Subvencije	5.287.000,00	4.918.417,00	93,0	0,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	46.250.000,00	46.228.304,00	100,0	1,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	3.867.272.128,00	3.823.741.089,00	98,9	94,2
7.	Drugi rashodi	84.223.500,00	78.105.955,00	92,7	2,0
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.016.000,00	1.643.255,00	54,5	0,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	30.126.000,00	33.124.058,00	110,0	0,8
Ukupno		4.119.268.700,00	4.058.194.525,00	98,5	100,0
Višak prihoda i primitaka		0,00	9.989.861,00	-	-

Od ukupnih, vrijednosno značajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 3.823.741.089,00 kn, drugi rashodi u iznosu 78.105.955,00 kn, te pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u iznosu 46.228.304,00 kn.

U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, vrijednosno značajniji rashodi se odnose na doplatak za djecu u iznosu 1.721.940.889,00 kn, dodatni porodiljni dopust u iznosu 1.248.018.864,00 kn, trajna prava hrvatskih branitelja (invalidnina, doplatak i posebni doplatak za njegu i pomoć druge osobe, usluge njege i pomoći druge osobe, opskrbnina i drugo) u iznosu 754.466.728,00 kn, jednokratna prava hrvatskih branitelja (školski udžbenici za djecu hrvatski branitelja, automobili za 100,0% HRVI I skupine, jednokratne novčane pomoći i druge naknade) u iznosu 41.623.547,00 kn, te godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide u iznosu 37.178.259,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u iznosu 46.228.304,00 kn se odnose na tekuće i kapitalne pomoći jedinicama lokalne samouprave za financiranje pomoći u kući starijim osobama, dnevnog boravka za starije osobe, te za provođenje programa socijalnog osnaživanja obitelji, mladih i djece.

Drugi rashodi u iznosu 78.105.955,00 kn se većim dijelom odnose na rashode za financijske potpore udrugama koje osiguravaju pomoć djeci i odraslim osobama s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, udrugama hrvatskih branitelja, te za poticanje osnivanja zadruga hrvatskih branitelja. Financirani su sredstvima iz državnog proračuna u iznosu 49.920.213,00 kn i prihodima od igara na sreću u iznosu 28.185.742,00 kn.

Višak prihoda za 2010. iznosi 9.989.861,00 kn. Odnosi se na prihode od igara na sreću u iznosu 8.747.364,00 kn i druge prihode u iznosu 1.242.497,00 kn (razlika između primitaka ostvarenih naplatom u ranijim godinama danih stambenih kredita i izdataka za dane stambene kredite u tekućoj godini, te prihodi od prodaje nefinancijske imovine i naknade za štete). Preneseni višak prihoda i primitaka iz ranijih razdoblja je iznosio 11.980.536,00 kn, te višak prihoda i primitaka koji se prenosi u 2011. iznosi 21.970.397,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2010., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 609.158.802,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2010.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	20.161.682,00	18.744.626,00	93,0
1.1.	Građevinski objekti	13.591.827,00	14.129.724,00	104,0
1.2.	Postrojenja i oprema	2.647.394,00	2.062.457,00	77,9
1.3.	Prijevozna sredstva	1.063.586,00	511.164,00	48,1
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	920.854,00	687.950,00	74,7
1.5.	Druga nefinancijska imovina	1.938.021,00	1.353.331,00	69,8
2.	Financijska imovina	569.783.055,00	590.414.176,00	103,6
2.1.	Novčana sredstva	4.803,00	7.167,00	149,2
2.2.	Depoziti	908.423,00	908.423,00	100,0
2.3.	Potraživanja	557.663.095,00	586.830.354,00	105,2
2.4.	Dani zajmovi	7.409,00	7.409,00	100,00
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja	11.199.325,00	2.660.823,00	23,8
	Ukupno imovina	589.944.737,00	609.158.802,00	103,3
3.	Obveze	11.729.710,00	3.056.720,00	26,1
4.	Vlastiti izvori	578.215.027,00	606.102.082,00	104,8
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	589.944.737,00	609.158.802,00	103,3
	Izvanbilančni zapisi	303.521.183,00	250.010.426,00	82,4

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za dane dugoročne stambene kredite u iznosu 555.818.674,00 kn i druga potraživanja u iznosu 31.011.680,00 kn.

Stambeni krediti su dani članovima obitelji smrtno stradalog hrvatskoga branitelja i HRVI iz Domovinskog rata, na temelju odredbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09 i 146/10). Iznos, način, postupak i mjerila za dodjelu stambenih kredita su propisani Uredbom o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalog, zatočenoga ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata (Narodne novine 86/05). Namjena kredita je kupnja stanova, te izgradnja stana ili kuće u vlastitoj organizaciji, kupnja stana izgrađenog u organiziranoj izgradnji, poboljšanje uvjeta stanovanja, proširenje stambenog prostora, te nadogradnja ili dovršenje obiteljske kuće ili stana. Poslove zaključenja ugovora i praćenja naplate potraživanja za dane stambene kredite obavlja poslovna banka.

Od drugih potraživanja vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja od državnog proračuna u iznosu 21.865.752,00 kn (za neutrošene namjenske prihode od igara na sreću u iznosu 17.462.543,00 kn i za sredstava vraćenih stambenih kredita danih HRVI u iznosu 4.403.209,00 kn), te na potraživanja za više isplaćene naknade građanima i kućanstvima u iznosu 8.155.892,00 kn.

U izvanbilančnim zapisima iskazanim u iznosu 250.010.426,00 kn vrijednosno značajniji su stanovi u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima raspolaže Ministarstvo, a namijenjeni su stambenom zbrinjavanju invalida iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u iznosu 224.122.864,00 kn, potraživanja od Ministarstva obrane Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu 18.274.863,00 kn, te potraživanja za otkupljene stanove i za najamninu u iznosu 7.609.234,00 kn.

U odnosu na iznos obveza koncem 2009., ukupne obveze koncem 2010. su manje za 8.672.990,00 kn, što je najvećim dijelom rezultat smanjenja obveze za nadoknadu godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine.

Programi financirani u 2010.

U Ministarstvu se provodi šest programa: Traženje zatočenih i nestalih; Međugeneracijska solidarnost; Skrb za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, Socijalno osnaživanje obitelji, mladih i djece; Socijalno osnaživanje osoba s invaliditetom, te Obilježavanje mjesta stradavanja u Domovinskom ratu. U okviru navedenih programa se provode 44 aktivnosti. Ukupni rashodi za njihovo provođenje su planirani u iznosu 4.119.268.700,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.058.194.525,00 kn. Financirani su proračunskim sredstvima, sredstvima za posebne namjene (od igara na sreću), te prihodima od imovine. U vrijednosno značajnijim iznosima su financirane sljedeće aktivnosti: Doplatak za djecu u iznosu 1.722.326.886,00 kn, Dodatni porodiljni dopust i oprema za novorođeno dijete u iznosu 1.248.018.864,00 kn, Trajna prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u iznosu 761.309.172,00 kn, Administracija i upravljanje u iznosu 42.691.956,00 kn, Jednokratna prava iz Zakona o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji u iznosu 41.623.547,00 kn, Godišnja naknada za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide u iznosu 37.178.259,00 kn, Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata u iznosu 33.917.318,00 kn, Izvaninstitucionalne usluge za starije u iznosu 24.827.228,00 kn, Zapošljavanje hrvatskih branitelja u iznosu 20.929.107,00 kn, te Dnevni boravak za starije građane u iznosu 19.407.111,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje proračunskog korisnika.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ispitana je primjena zakona, pravila, procedura, odluka i drugih internih akata, s ciljem utvrđivanja zakonitosti poslovanja. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodne godine i s podacima iz financijskog plana radi utvrđivanja područja rizika.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, a vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Korišteni su izvještaji o provedbi pojedinih programa i aktivnosti. Provjerene su računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknada za zaposlene, ulazni računi, te provođenje postupaka javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2009.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2009., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanja Ministarstva.

Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, programi financirani u 2010., te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom nisu utvrđene nepravilnosti. Dane su preporuke vezano za sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, te za rashode za godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Uspostava i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola (dalje u tekstu: sustav kontrola) propisani su odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08).

Ministarstvo je uspostavilo sustav kontrola u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole koji je proveo potrebne organizacijske i provedbene aktivnosti za funkcioniranje sustava. Donesen je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola kojim su utvrđene aktivnosti koje je potrebno provesti te rokovi i osobe odgovorne za njihovo provođenje. Sastavljena je izjava o viziji, misiji i ključnim ciljevima Ministarstva, provedena je samoprocjena sustava i sastavljena knjiga procesa. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti i prijekave, a za provođenje financijskog upravljanja su zaduženi voditelji uprava.

Osim navedenih propisa i na temelju njih u razdoblju od 2007. – 2009. poduzetih aktivnosti, Vlada Republike Hrvatske je u rujnu 2009. usvojila Strategiju razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011. (dalje u tekstu: Strategija) kojom su određeni daljnji pravci razvoja i mjere za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola, te unutarnje revizije. Sastavni dio Strategije je Akcijski plan u kojem su dani osnovni ciljevi i mjere, te rokovi u kojima ih je potrebno ostvariti. Iz navedenog razloga, postojeće planove uspostave i razvoja trebalo je izmijeniti i dopuniti u skladu s aktivnostima koje su predviđene novom Strategijom. Uputu za donošenje izmjena i dopuna plana uspostave sustava kontrola je donijelo Ministarstvo financija u veljači 2010. Na temelju navedene upute, Ministarstvo je početkom 2010. donijelo Izmjene i dopune plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Utvrđeno je postojeće stanje, realizirane aktivnosti dotadašnjeg plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, planirane su aktivnosti za realizaciju ciljeva iz Strategije za razdoblje 2009. – 2011., dan je tablični pregled aktivnosti koje je potrebno provesti, određeni su rokovi i odgovorne osobe za njihovo provođenje. Aktivnosti za koje je do konca 2010. istekao rok provođenja su provedene.

Obveze prema Ministarstvu financija vezane za dostavu godišnjeg izvještaja, planova i druge dokumentacije su izvršene.

Unutarnja revizija je uspostavljena. Strateški plan unutarnje revizije i godišnji plan rada za 2010. su doneseni. Za obavljanje poslova unutarnje revizije sistematizirana su četiri radna mjesta (voditelj jedinice za unutarnju reviziju, dva revizora i stručni referent). Od navedenih, popunjeno je radno mjesto jednog revizora.

U lipnju 2009. Ministarstvo je objavilo javni natječaj za prijam zaposlenika na radno mjesto načelnik/ica Samostalnog odjela za unutarnju reviziju. Prijam nije obavljen zbog stupanja na snagu zabrane zapošljavanja u tijelima državne uprave.

U travnju 2010. Ministarstvo je sastavilo prijedlog Plana prijama zaposlenika i dostavilo ga Ministarstvu uprave. Predloženo je popunjavanje radnog mjesta načelnika Samostalnog odjela za unutarnju reviziju, što nije odobreno.

Godišnjim planom odjela unutarnje revizije su predviđene dvije revizije, koje nisu obavljene. Tijekom 2010., na temelju Sporazuma o obavljanju poslova unutarnje revizije, unutarnji revizor Ministarstva je sudjelovao u obavljanju zajedničke revizije s revizorima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu Ministarstvo znanosti). Zajednička revizija je obavljena kod Agencije za mobilnost i programe Europske unije. Navedena Agencija je u nadležnosti Ministarstva znanosti, a provodi programe Cjeloživotno učenje za koji je nadležno Ministarstvo znanosti i Mladi na djelu, za koji je nadležno Ministarstvo, a financiraju se sredstvima Europske unije.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje razvijati sustav kontrola, u skladu s propisima koji uređuju ovo područje.

1.2. Ministarstvo je prihvatilo prijedlog vezan za razvijanje sustava unutarnjih financijskih kontrola.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Ukupni prihodi i primici su planirani u iznosu 4.119.268.700,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.068.184.386,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna za financiranje rashoda poslovanja i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.996.945.330,00 kn, od poreza od igara na sreću u iznosu 36.933.106,00 kn, primitke od financijske imovine i zaduživanja (povrata kredita za stambeno zbrinjavanje obitelji poginulih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja, te invalida Domovinskog rata) u iznosu 34.206.329,00 kn, te prihode od imovine i prodaje imovine u iznosu 99.621,00 kn.

Prihodi od poreza od igara na sreću u iznosu 36.933.106,00 kn su ostvareni na temelju odredbi Zakona o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (Narodne novine 83/02 i 149/02) i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2010. godinu (Narodne novine 11/10).

Ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 586.830.354,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane dugoročne stambene kredite u iznosu 555.818.674,00 kn, te na potraživanja za prihode poslovanja i druge prihode u iznosu 31.011.680,00 kn.

Potraživanja za dane dugoročne stambene kredite se odnose na 6 432 kredita odobrena članovima obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskoga branitelja, te HRVI iz Domovinskog rata.

Tijekom 2010. su naplaćena potraživanja koja su dospjela na naplatu tijekom tekuće i ranijih godina u iznosu 34.206.329,00 kn. Koncem 2010. dospjela, nenaplaćena potraživanja od korisnika kredita su iznosila 11.614.694,00 kn.

Za obavljanje poslova zaključenja i praćenja ugovora o stambenim kreditima u 2004. je zaključen ugovor o poslovnoj suradnji između Ministarstva i poslovne banke.

Na temelju navedenog ugovora, banka je obvezna osigurati tražbinu zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su predmet kreditiranja. Instrumenti osiguranja plaćanja su mjenica potpisana od korisnika kredita i jamaca, hipoteka na nekretnini ili pridržaj prava vlasništva nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Ugovoreno je da banka dospjelo potraživanje pokuša naplatiti od korisnika kredita i jamaca zapljenom na dijelu primanja, a ako u tome ne uspije, obvezna je izvijestiti Ministarstvo i postupiti prema nalogu Ministarstva. Banka ne odgovara za nenamjensko korištenje kredita i naplativost tražbine s osnove odobrenog kredita.

Tijekom revizije (u svibnju 2011.) Ministarstvo je od poslovne banke pribavilo evidenciju, odnosno podatke o pojedinačnim dospjelim potraživanjima od korisnika kredita sa stanjem koncem 2010.

Uvidom u navedenu evidenciju je utvrđeno da pojedinačna potraživanja iznose i do 294.166,00 kn (167.496,00 kn za glavnice, 126.139,00 kn za redovne i zatezne kamate i 531,00 kn za naknadu banci).

U okviru drugih potraživanja vrijednosno su značajnija potraživanja od državnog proračuna u iznosu 21.865.752,00 kn (za neutrošene namjenske prihode od igara na sreću u iznosu 17.462.543,00 kn i za sredstava vraćenih stambenih kredita danih HRVI u iznosu 4.403.209,00 kn), te na potraživanja za nepripadne naknade isplaćene građanima i kućanstvima u iznosu 8.155.892,00 kn.

Od ukupnih potraživanja za nepripadne naknade isplaćene građanima i kućanstvima u iznosu 8.155.892,00 kn, utužena su potraživanja od 652 korisnika u ukupnom iznosu 4.543.527,00 kn, a preostala potraživanja se nastoje naplatiti slanjem poziva za plaćanje dužnicima.

Potraživanja za neiskorištena sredstva u iznosu 588.784,00 kn se odnose na potraživanja za neopravdana sredstva dana udrugama za provedbu programa u iznosu 335.707,00 kn, od korisnika poticaja samozapošljavanja u iznosu 233.235,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 19.842,00 kn. Protiv dijela korisnika su pokrenuti sudski postupci, a dijelu korisnika su upućeni dopisi u kojima je zatražen povrat poticajnih sredstava koja nisu utrošena u skladu s namjenom predviđenom ugovorima. Do vremena obavljanja revizije povrat nije izvršen.

Prema podacima iskazanim u bilanci stanja na dan 31. prosinca 2010., izvanbilančni zapisi su iznosili 250.010.426,00 kn. Odnose se na stanove u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima raspolaže Ministarstvo u provedbi aktivnosti zbrinjavanja invalida iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u iznosu 224.122.864,00 kn, potraživanja za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije u iznosu 18.274.863,00 kn, te na druga potraživanja u iznosu 7.612.699,00 kn.

Potraživanja za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije (školovanja studenata RVI HVO) su nastala u razdoblju od 1998. do listopada 2001. Profesionalna rehabilitacija je obavljena na temelju ugovora zaključenog između Ministarstva, Ministarstva obrane Republike Hrvatske, te ministarstva obrane susjedne države koje se obvezalo mjesečno nadoknaditi troškove profesionalne rehabilitacije. Zahtjevi za nadoknadu sredstava ministarstvu obrane susjedne države u iznosu 18.274.863,00 kn su dostavljeni koncem 2001. i početkom 2003. Do konca 2010. potraživanja nisu naplaćena.

S obzirom da određeni broj korisnika stambenih kredita tijekom više godina ne podmiruje dospjele obveze, a određeni broj ne podmiruje obveze u roku dospeljeća, Državni ured za reviziju predlaže izraditi analizu dospjelih potraživanja za stambene kredite, te odrediti način postupanja prema korisnicima kredita koji ne podmiruju obveze u ugovorenom roku.

S obzirom da je potraživanje za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije nastala u ranijim godinama, predlaže se utvrditi osnovanost i mogućnosti naplate, te u skladu s tim poduzimanje mjera za rješavanje navedenog potraživanja.

Vezano za potraživanja za nepripadne naknade isplaćene građanima i kućanstvima i za neopravdana sredstva dana udrugama, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti daljnje mjere za naplatu potraživanja, u skladu sa zaključenim ugovorima (naplata putem blanco mjenice ili sudskim putem).

- 2.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedloge za naplatu potraživanja za stambene kredite, nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije i nepripadne naknade. U očitovanju se navodi da će se svakih šest mjeseci zatražiti očitovanje o podmirenju potraživanja od poslovne banke koja obavlja poslove zaključenja i praćenja ugovora o stambenim kreditima. Vezano za pojedinačno potraživanje u iznosu 294.166,00 kn, navodi se da je ugovor o stambenom kreditu otkazan, a pred Državnim odvjetništvom je pokrenut postupak ovrhe.*

Za naplatu potraživanja za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije Ministarstvo će postupiti prema odredbama članka 68. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08). Navedenim člankom su propisana postupanja vezano za otpis, djelomičan otpis, odgodu ili obročno plaćanje duga.

Vezano za potraživanja za nepripadne naknade isplaćene za provedbu programa udrugama i korisnicima poticaja zapošljavanja, navodi se da će nadležne uprave koje odobravaju sredstva korisnicima pokrenuti postupke naplate.

3. Rashodi za godišnju naknadu za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide
- 3.1. Rashodi za godišnju naknadu za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji osobnog automobila i cestarina za uporabu autocesta i objekata s naplatom (mostovi, tuneli i drugo) za najteže invalide su izvršeni u iznosu 37.178.259,00 kn.

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama (Narodne novine 73/10) je propisano u kojim slučajevima najteži invalidi ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta (koja se plaća jednokratno, pri registraciji osobnog automobila) i cestarinu za uporabu autocesta i objekata s naplatom. Županijskim upravama za ceste i Gradu Zagrebu iznos godišnje naknade za uporabu javnih cesta, odnosno Hrvatskim autocestama d.o.o. i korisniku koncesije, iznos cestarine koji nisu ostvarili zbog odredbe o oslobađanju invalidnih osoba nadoknađuje se iz sredstava državnog proračuna. Sredstva za navedenu namjenu se osiguravaju u okviru pozicija Ministarstva.

Rješenja o pravu na oslobađanje plaćanja godišnje naknade i cestarine donosi Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, na zahtjev osobe s invaliditetom. Navedeno ministarstvo je obvezno jednom mjesečno dostaviti Hrvatskom registru osoba s invaliditetom rješenja o pravu na oslobađanje plaćanja godišnje naknade i cestarine.

Odredbama Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine (dalje u tekstu: Pravilnik), kojega je donijelo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, je propisan način, postupak i dinamika ostvarivanja godišnje naknade i cestarine koja nije ostvarena zbog prava na oslobađanje od plaćanja navedenih naknada.

Ministarstvo nema podatke o obvezama jer nije nadležno za izdavanje rješenja na temelju kojih nastaje obveza.

Pravo na nadoknadu iznosa godišnje naknade imaju županijske uprave za ceste i Grad Zagreb, a za cestarine Hrvatske autoceste d.o.o. i korisnici koncesija.

Uz zahtjeve za nadoknadu, županijske uprave za ceste dostavljaju presliku rješenja Ministarstva mora, prometa i infrastrukture o utvrđenom pravu korisnika auto ceste na oslobađanje od plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta.

Iz podataka koje uz račune za nadoknadu cestarine dostavljaju korisnici nadoknade (Hrvatske autoceste d.o.o. i koncesionari) nije vidljivo je li korisnik auto ceste osoba s invaliditetom koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja cestarine.

Ministarstvo nema rješenja prema kojima je invalidnim osobama utvrđeno pravo na oslobađanje od plaćanja cestarine, te je onemogućena kontrola računa primljenih od korisnika nadoknade.

U studenome 2009. je od Ministarstva mora, prometa i infrastrukture zatražen u elektronskom obliku popis osoba s invaliditetom kojima je izdano rješenje za oslobađanje plaćanja godišnje naknade i cestarine. Dostavljeni su podaci za 2 052 invalidne osobe (iako prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo više od 24 000 osoba ispunjava uvjete za oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine).

Uspoređujući dostavljene podatke s računima za cestarine utvrđene su određene nepravilnosti (23 sporna rješenja), o čemu je dostavljena informacija Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, koje se obvezalo utvrditi razloge i procijeniti potrebu pokretanja postupka revizije izdanih rješenja. Ministarstvo nema povratnu informaciju o reviziji rješenja.

Ministarstvo je Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture predložilo da se sredstva za podmirenje nadoknade za uporabu javnih cesta i cestarine osiguravaju u okviru ovog ministarstva, što nije prihvaćeno.

U cilju jednostavnijeg nadzora nad trošenjem proračunskih sredstava, Državni ured za reviziju predlaže objedinjavanje nadležnosti za izdavanje rješenja i podmirenja obveza za nadoknade koje nastaju na temelju tih rješenja, kod istog proračunskog korisnika.

- 3.2. *Ministarstvo je izjavilo da će o prijedlogu Državnog ureda za reviziju za objedinjavanje nadležnosti za izdavanje rješenja i podmirenja obveza za nadoknade koje nastaju na temelju tih rješenja, kod istog proračunskog korisnika obavijestiti Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na zaštitu interesa i unapređenje prava temeljnih društvenih skupina: obitelji, djece, mladih, osoba starije životne dobi i osoba s invaliditetom, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, te djeluje na prevladavanju posljedica Domovinskog rata. Koncem 2010. Ministarstvo je imalo 236 zaposlenika. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Tomislav Ivić, prof.
 Za 2010. ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.068.184.386,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 4.058.194.525,00 kn, te je višak prihoda nad rashodima iznosio 9.989.861,00 kn.
 Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 3.996.945.330,00 kn, od poreza od igara na sreću u iznosu 36.933.106,00 kn, te od imovine i prodaje imovine u iznosu 99.621,00 kn. Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni od povrata kredita za stambeno zbrinjavanje obitelji poginulih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja, te invalida Domovinskog rata u iznosu 34.206.329,00 kn. Ministarstvo je ostvarena sredstva koristilo za planirane namjene.
 U ukupno izvršenim rashodima, vrijednosno najznačajniji su rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 3.823.741.089,00 kn, koji čine 94,2% ukupnih rashoda. Odnose se na doplatak za djecu u iznosu 1.721.940.889,00 kn, dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete u iznosu 1.248.018.864,00 kn, trajna prava (osobna i obiteljska invalidnina, doplatak i posebni doplatak za njegu i pomoć druge osobe, usluge njege i pomoći druge osobe, opskrbrnine i drugo) hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, HRVI i članova njihovih obitelji u iznosu 754.466.728,00 kn, jednokratna prava, godišnju nakandu za uporabu javnih cesta i cestarine za najteže invalide, te druge naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u ukupnom iznosu 99.314.608,00 kn.
 Ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 586.830.354,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na dane dugoročne stambene kredite u iznosu 555.818.674,00 kn i druga potraživanja u iznosu 31.011.680,00 kn.

U odnosu na potraživanja iskazana koncem 2009. viša su za 29.167.259,00 kn. Ukupne obveze su iznosile 3.056.720,00 kn i manje su za 8.672.990,00 kn od obveza iskazanih koncem 2009.

Za 2010. je planirana nabava roba, radova i usluga u iznosu 38.092.967,00 kn. Upravi za sustav javne nabave je dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2010. Prema navedenom izvješću, provedena su 32 postupka javne nabave u iznosu 18.045.269,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Uz izuzeće primjene Zakona o javnoj nabavi su pribavljene usluge promocije projekata u iznosu 113.364,00 kn.

Revizijom obuhvaćeni postupci nabave su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Radi poboljšanja poslovanja, dane su preporuke koje se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, te na rashode za godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine za najteže invalide.